

[B] **SEKS PLUS ULTRA. “VLOED” VAN RODERIK SIX**

Het is een viërl, helder en zelfverzekerd kijkende Roderik Six die de achterflap van *Vloed* siert. Niks van dat dromerige staren naar een onzichtbaar punt naast de lens, niks valse bescheidenheid: deze debutant kijkt zijn lezers kaarsrecht in de ogen. Six' blik op die foto is zo scherp dat je de opgezette kraai in zijn hand bijna over het hoofd ziet. Een detail is die pikzwarte vogel evenwel niet. Hoe bronstig de hoofdfiguur in Six' debuutroman ook is, wie *eros* zegt, denkt *thanatos*.

Tot de allerlaatste zin blijft de vertellende hoofdfiguur in *Vloed* anoniem. Wanneer we zijn naam uiteindelijk vernemen, hoeft het ons niet te verbazen dat hij klinkt als een overwinning. De miserie die Victor in dit boek moet doorstaan, is namelijk niet min. Met Nina, Michaël en Joke heeft hij zich verschanst op de bovenste verdiepingen van studentenflat Torres, waar ze min of meer beschut blijven voor de onophoudelijke regen en het almaar stijgende water.

Tegen die groteske achtergrond van een zinkende stad bestrijdt het achtergebleven kwartet personages de ondraaglijke droogheid van hun bestaan met seks, drugs en andere geneugten. Toch slaat de verrotting onverbiddelijk toe. Er valt een dode, van hun vriendschap schiet niet veel meer over en iemand zal toch eens het heft in eigen handen moeten gaan nemen.

Voor ze daaraan toe zijn, roken Victor en zijn vrienden massa's Ultra om aan de verveling, de eenzaamheid en de angst te ontsnappen. Ultra is een synthetische drug waarvan het effect voelt als een “splitsing” van je lijf en leden. Wanneer Nina Victor het goede leert kennen, is hij er meteen aan verslingerd. Met Ultra in zijn bloed ontdekt de wat schuchtere Victor allerlei wonderlijke achterkamers in zijn eigen brein. Het helpt tegen de grauweheid van zijn bestaan, wakkert zijn zelfverzekerdheid en libido aan en brengt hem ook dicht bij Nina, voor wie hij een zekere obsessie ontwikkelt.

De scènes waarin Six zijn verteller laat hallucineren, zijn de geuren en kleuren van dit merkwaardige boek. Wervelend geven ze tegelijk vorm aan de mentale binnen- én buitenwereld van de hoofdfiguur, en in die zin doen ze soms denken aan flarden uit de film *Eternal Sunshine of the Spotless Mind*. Daarnaast reiken ze de lezer zeer wezenlijke informatie aan om

Roderik Six met de Bronzen Uil, Foto Dominique Dierick.

de roman beter te begrijpen. Is Nina er eigenlijk wel? Of is ze zelf een soort “splitsing” van Victor, die het gevoel krijgt dat zijn eigen gedachten “haar herinneringen waren”, en die haar even snel weer uit zijn leven ziet verdwijnen als ze erin was verschenen? En wie heeft er eigenlijk wie geholpen om het tijdige voor het eeuwige te verwisselen, daar hoog (maar niet droog) op die ivoren studententoren?

Ultra zorgt bij Victor voor vreemde visioenen over nooit gemaakte reizen naar Amerika, maar ook over teleurstellende vaders en enerverende ersatzmoeders. Wie daar patronen in zoekt en op die psychoanalytische trip mee gaat surfen, ziet in Victors hunkeren naar de angelieke Michaël en de moederende Joke een freudiaans feest waarvoor Nina de taart in vier stukken mag snijden.

Een psychologisch (moord)spel met een handvol al dan niet ingebeelde personages dat uiteindelijk wordt voltrokken tijdens een helletocht te water: Yann Martels recentelijk verfilmde boek *Life of Pi* komt plots heel erg dichtbij. Maar terwijl in die roman de uiteindelijke boodschap klinkt dat God misschien echt wel bestaat, spreekt er uit *Vloed* weinig geloof in hogere krachten. Op het eind lijkt er misschien redding in zicht, maar op dat moment heeft Six al zoveel treurnis beschreven dat de alge-

mene teneur in dit boek toch erg negatief aandoet.

Tekenend zijn Victors ontdekkingstochten door verlaten studentenkamers, huizen en krochten in de verzonken stad. Die queesten door slaapkamers, kleerkasten en kelders geven hem een idee van de kleine en grote geheimen van de gevluchte bewoners. Soms zijn die saai, puberaal en voorspelbaar, maar soms leggen ze ook de afgrijselijke terreur bloot die achter de façade van het gezellige gezinsleven woedt. En voor Victor zelf eindigen ze steevast in een treurige combinatie van doelloos masturberen, roken, drinken en slapen: opbeurend is anders.

Wanneer Victor uiteindelijk met een kajak op zoek gaat naar wat mogelijk achter de vloed ligt, waart de geest van Captain Benjamin Willard uit Francis Ford Coppola's film *Apocalypse Now* over het wassende water. Nog een laatste keer tracht Victor de donkere poel van het probleem te peilen: "Wij zijn verbeurd verklaard, overbodige brokken vlees die hoogstens nog als humus zullen dienen. Vanaf nu is het beter een boom te zijn." Dergelijke scènes illustreren dat Six literair nog het meest raak treft wanneer hij met wat meer afstand en louter door de kracht van zijn taal de vloeibare malaise beschrijft die in dit boek heerst. Op kracht en souplesse maakt hij het waanzinnige uitgangspunt van zijn roman volkomen aannemelijk en geeft hij zijn debuut het effect van een dreigende droom.

In die optiek past ook de opeenstapeling van botte seksscènes en vaak erg gedetailleerde beschrijvingen van pis, kak en al wat onwelriekend is. Met het vorderen van de hoofdstukken begint Six zich daaraan weliswaar wat te vertillen. Zo graag wil hij tonen dat hij als auteur elke vorm van schroom naast zich neerlegt, dat je als lezer langzamerhand de schouders ophaalt bij alweer een anale vibratie meer of minder. Dat neemt echter niet weg dat Six er wel degelijk in slaagt om een sinistere sfeer op te wekken die ook na het lezen nog een tijd door resoneert. Zo schudt hij met een enorme *cool* scènes en dialogen uit zijn mouw die zichzelf schor staan te schreeuwen om door een begenadigd cineast hitsig en koortsig te worden verfilmd.

Het is wellicht geen toeval dat Six de hel laat losbarsten tijdens het openingsfeest van een prestigieuze bank. Ook het beeld van de vier studenten die vanaf het dak toekijken hoe de "dam is gebarsten"

suggereert een kritiek op de totale tomeloosheid van een wereld waarin alles kan, als het maar geld opbrengt. En toch laat *Vloed* zich niet lezen als een moraliserende fabel over euro's en dollars of smeltende poolkappen. Want al ademt het boek wel degelijk een sfeer van maatschappelijk verval en verloedering, de *Vloed* die in deze roman zo rijkelijk stroomt, is vooral die van een schrijver die heeft besloten om al zijn ruwe talent en literaire kwaliteiten zo krachtig mogelijk in de strijd te werpen.

BERT VAN RAEMDONCK

RODERIK SIX, *Vloed*, De Arbeiderspers, Utrecht / Amsterdam 2012, 262 p.